

SCS /ZW/ 3 /2023

Warszawa, 27 marca 2023 r.

Pan
Andrzej Duda
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Kancelaria Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Prezydencie,

Jesienią ubiegłego roku Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych oraz Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych podjęły wspólną inicjatywę wypracowania formuły nowoczesnego, w pełni elektronicznego trybu odbywania walnych zgromadzeń, która mogłaby stać się atrakcyjną alternatywą dla walnych zgromadzeń odbywanych w sposób tradycyjny. Inicjatywa ta zakładała także wyeliminowanie najistotniejszych barier prawnych, które obecnie mogą zniechęcać spółki do wprowadzania możliwości zdalnego uczestnictwa w walnych zgromadzeniach, a akcjonariuszy – do korzystania z tego sposobu uczestnictwa w nich. O pomoc w realizacji tej inicjatywy zwróciliśmy się do prawników od lat związanych z rynkiem kapitałowym - prof. Aleksandra Chłopeckiego oraz mec. Leszka Koziorowskiego. Efektem podjętych przez nas prac jest projekt zmian w przepisach Kodeksu spółek handlowych, który wraz z jego uzasadnieniem załączamy do niniejszego pisma.

Proponowane zmiany zakładają wprowadzenie zupełnie nowego, fakultatywnego trybu odbywania walnego zgromadzenia (elektroniczne walne zgromadzenie), w ramach którego wszelka komunikacja pomiędzy uczestniczącymi w nim akcjonariuszami oraz organizatorami walnego zgromadzenia, w tym również oddawanie głosów na takim walnym zgromadzeniu, mogłaby się odbywać wyłącznie w sposób elektroniczny, jednakże bez konieczności zapewnienia wzajemnej komunikacji w czasie rzeczywistym wszystkich osób uczestniczących w tym walnym zgromadzeniu. Załączony projekt zmian Kodeksu spółek handlowych porządkuje także niektóre kwestie związane z dotychczas istniejącymi trybami przeprowadzania walnego zgromadzenia. Proponuje on wyraźne odróżnienie w pełni stacjonarnych walnych zgromadzeń, zakładających konieczność fizycznego stawiennictwa wszystkich jego uczestników, od walnych zgromadzeń, w których udział można wziąć także przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Potrzeba ich odróżnienia w przepisach Kodeksu spółek handlowych jest związana z tym, że zdalny udział w walnym zgromadzeniu wiąże się z pewnymi ograniczeniami oraz ryzykiem, które nie występują w przypadku fizycznego w nim udziału i które naszym zdaniem wymagają właściwego zaadresowania w przepisach Kodeksu spółek handlowych, co staraliśmy się uczynić w załączonym projekcie.

W opinii reprezentowanych przez nas instytucji i organizacji zaproponowane zmiany pozwolą unowocześnić funkcjonowanie walnych zgromadzeń zarówno w spółkach publicznych, jak i niepublicznych. Oczekiwany efektem ich wprowadzenia będzie zwiększenie zainteresowania

emitentów oraz akcjonariuszy nowymi formami organizacji oraz uczestnictwa w walnych zgromadzeniach, dzięki zmniejszeniu ryzyka prawnego związanego zarówno z umożliwianiem, jak i wykonywaniem na nich prawa głosu przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Liczymy także na to, że zmiany te przyczynią się do większej aktywizacji drobnych akcjonariuszy w spółkach publicznych, ponieważ zdalne uczestnictwo w walnym zgromadzeniu jest bez wątpienia tańszym i bardziej dogodnym sposobem wykonywania przez nich praw związanych z walnym zgromadzeniem, aniżeli konieczność fizycznego stawiennictwa oraz obecności w czasie i miejscu odbywania się walnego zgromadzenia.

Zwracamy się do Pana Prezydenta z uprzejmą prośbą o zapoznanie się z załączonymi propozycjami zmian do Kodeksu spółek handlowych oraz rozważenie objęcia ich przysługującą Panu Prezydentowi inicjatywą ustawodawczą. Ze swojej strony pragniemy zadeklarować wolę pełnej współpracy przy ewentualnej dalszej pracy nad tym projektem, a także gotowość do wyjaśnienia wszelkich wątpliwości, które ewentualne wywoływałyby zaproponowane w nim zmiany.

Łączymy wyrazić szacunek,

Maciej Trybuchowski
Prezes Zarządu KDPW S.A.

Michał Stępniewski
Wiceprezes Zarządu KDPW S.A.

M. Trybuchowski

dr Mirosław Kachniewski
Prezes Zarządu
Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych

Stępniewski P.

Jarosław Dominiak
Prezes Zarządu
Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych

Kachniewski

Dominiak

Proponowane zmiany do Kodeksu spółek handlowych

Oddział 3

Rada nadzorcza

[...]

Art. 385. [Skład rady nadzorczej w spółce akcyjnej]

§ 1. Rada nadzorcza składa się co najmniej z trzech, a w spółkach publicznych co najmniej z pięciu członków, powoływanych i odwoływanych przez walne zgromadzenie.

§ 2. Statut może przewidywać inny sposób powoływania lub odwoływania członków rady nadzorczej.

§ 3. Na wniosek akcjonariuszy, reprezentujących co najmniej jedną piątą kapitału zakładowego, wybór rady nadzorczej powinien być dokonany przez najbliższe walne zgromadzenie w drodze głosowania na kandydatów mniejszości, nawet gdy statut przewiduje inny sposób powołania rady nadzorczej.

§ 4. Jeżeli w skład rady nadzorczej wchodzi osoba, powołana przez podmiot określony w odrębnej ustawie, wyborowi podlegają jedynie pozostali członkowie rady nadzorczej.

§ 5. W przypadku wyboru rady nadzorczej w trybie głosowania na kandydatów mniejszości, kandydata może zgłosić każdy z akcjonariuszy uprawnionych do udziału w walnym zgromadzeniu.

§ 5¹. W przypadku zgłoszenia przez akcjonariusza więcej niż jednego kandydata mniejszości, zgłoszeni kandydaci tworzą grupę (grupa kandydatów). Głosowanie na grupę kandydatów odbywa się poprzez oddanie głosów na jednego z kandydatów w grupie.

§ 5². W głosowaniu na kandydatów mniejszości mogą być oddawane wyłącznie głosy za zgłoszonymi kandydatami. Kandydata mniejszości uważa się za wybranego do rady nadzorczej, jeżeli uzyska on co najmniej taką ilość głosów, która wynika z podziału ogólnej liczby reprezentowanych akcji na walnym zgromadzeniu przez liczbę członków rady nadzorczej. W przypadku głosowania na grupę kandydatów dla wyboru wszystkich kandydatów wchodzących w skład grupy kandydatów wymagana jest odpowiednia wielokrotność głosów oddanych łącznie na tych kandydatów.

§ 5³. W przypadku gdy grupa kandydatów otrzymała mniejszą liczbę głosów niż wymagana dla wyboru wszystkich kandydatów wchodzących w skład grupy, ale wystarczającą do wyboru co najmniej jednego kandydata mniejszości, wówczas za wybranych w ramach grupy uważa się tych kandydatów którzy otrzymali odpowiednio największą liczbę głosów. Jeżeli jednak

tacy kandydaci otrzymali równą liczbę głosów lub nie otrzymali żadnego głosu za wybranego uważa się kandydata który zajmuje wyższe miejsce na liście kandydatów w grupie.

§ 5⁴. Akcjonariusz może głosować tylko na jednego z kandydatów mniejszości albo na jedną grupę kandydatów w ramach której oddaje głos na jednego kandydata mniejszości. Głosujący na kandydata mniejszości albo grupę kandydatów nie biorą udziału w wyborze pozostałych członków rady nadzorczej.

§ 6. Mandaty w radzie nadzorczej nieobsadzone w drodze głosowania na kandydatów mniejszości zgodnie z § 5² i 5³, obsadza się w drodze głosowania, w którym uczestniczą wszyscy akcjonariusze, których głosy nie zostały oddane przy wyborze członków rady nadzorczej, wybieranych w drodze głosowania na kandydatów mniejszości.

§ 7. Jeżeli na walnym zgromadzeniu, o którym mowa w § 3, nie dojdzie do wyboru co najmniej jednego kandydata mniejszości, nie dokonuje się wyborów członków rady nadzorczej w trybie uzupełniającym.

§ 8. Z chwilą dokonania wyboru co najmniej jednego członka rady nadzorczej w drodze głosowania na kandydatów mniejszości zgodnie z § 3-7, wygasają przedterminowo mandaty wszystkich dotychczasowych członków rady nadzorczej, z wyjątkiem osób, o których mowa w § 4.

§ 9. W głosowaniu określonym w § 5² i § 6 każdej akcji przysługuje tylko jeden głos bez przywilejów lub ograniczeń, z uwzględnieniem art. 353 § 3.

§ 10. Na potrzeby wyborów rady nadzorczej w trybie głosowania na kandydatów mniejszości, w przypadku gdy statut spółki nie określa liczby członków rady nadzorczej w sposób stały, przyjmuje się że liczebność rady nadzorczej została ustalona w ostatniej podjętej przez walne zgromadzenie uchwale o ustaleniu liczebności rady nadzorczej, a w razie jej braku, z zastrzeżeniem § 1, jest równa liczebności rady nadzorczej z dnia złożenia wniosku o wybór rady nadzorczej w drodze głosowania na kandydatów mniejszości.

Art. 385¹ [Tryb wyboru kandydatów mniejszości na elektronicznym walnym zgromadzeniu]

§ 1. W przypadku elektronicznego walnego zgromadzenia, w którego porządku obrad przewidziany jest wybór rady nadzorczej w drodze głosowania na kandydatów mniejszości, nie jest możliwe rozpatrywanie alternatywnego punktu porządku obrad o wyborze rady nadzorczej w trybie zwykłym. Na takim walnym zgromadzeniu art. 385 § 7 nie ma zastosowania, a głosowanie uzupełniające nad kandydatami innymi niż kandydaci mniejszości przeprowadzane jest warunkowo, o ile zostanie wybrany co najmniej jeden kandydat mniejszości do rady nadzorczej.

§ 2. W trakcie elektronicznego walnego zgromadzenia odbywają się jednocześnie wybory członków rady nadzorczej w trybie wyboru kandydatów mniejszości oraz warunkowe wybory uzupełniające. Jeżeli co najmniej jeden mandat członka rady nadzorczej został obsadzony w drodze głosowania na kandydatów mniejszości, uznaje się za podjęte także uchwały o

obsadzeniu mandatów w wyborach uzupełniających, a wygasają przedterminowo, w momencie zamknięcia walnego zgromadzenia, mandaty wszystkich dotychczasowych członków rady nadzorczej, z wyjątkiem osób, o których mowa w art. 385 § 4. W przeciwnym razie uznaje się, że nie zostały podjęte żadne uchwały dotyczące rady nadzorczej.

§ 3. W pozostałym zakresie mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 385.

[...]

Art. 390 [Delegowanie do czynności nadzorczych]

§ 1. Rada nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie.

§ 2. Jeżeli rada nadzorcza została wybrana w drodze głosowania na kandydatów mniejszości, wybrani kandydaci mniejszości, a w przypadku grupy kandydatów wybrany kandydat mniejszości, który otrzymał najwięcej głosów, mają prawo oświadczyć w terminie miesiąca od dokonania wyboru, że będą wykonywać stałe, indywidualne czynności nadzorcze. Członkowie ci mają prawo uczestniczenia w posiedzeniach zarządu z głosem doradczym. Zarząd jest obowiązany zawiadomić ich uprzednio o każdym swoim posiedzeniu oraz zarządzeniu głosowania w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Członkowie delegowani do stałego indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych mają także prawo podejmować indywidualnie czynności nadzorcze określone w art. 382 § 4. Przepis art. 382 § 5 stosuje się.

§ 3. Członkowie rady nadzorczej, o których mowa w § 2, otrzymują dodatkowe wynagrodzenie, którego wysokość ustala rada nadzorcza. Dodatkowe wynagrodzenie nie może być niższe niż 30% wynagrodzenia przewodniczącego rady nadzorczej. Do takich członków stosuje się zakaz konkurencji, o którym mowa w art. 380.

[...]

Walne zgromadzenie

[...]

Art. 398¹ [Tryby organizacji walnego zgromadzenia]

§ 1. Walne zgromadzenie może odbyć się w jednym z następujących trybów:

- 1) tryb wzajemnej komunikacji, która dokonuje się w czasie rzeczywistym i zgodnie z którym walne zgromadzenie jest zwoływane w określonym miejscu i dopuszcza następujące formy udziału akcjonariuszy lub ich pełnomocników w tym zgromadzeniu:
 - a) osobista obecność w miejscu zgromadzenia (stacjonarne walne zgromadzenie), albo
 - b) osobista obecność lub obecność przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej umożliwiających głosowanie i transmisję przebiegu walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym (stacjonarne walne zgromadzenie z opcją udziału zdalnego).
- 2) tryb korespondencyjny, zgodnie z którym walne zgromadzenie odbywa się z użyciem systemu informatycznego, wyłącznie poprzez korespondencję i głosowanie dokonywane w drodze komunikacji elektronicznej, nie wymagające transmisji w czasie rzeczywistym (elektroniczne walne zgromadzenie).

§ 2. Spółka może organizować stacjonarne walne zgromadzenia z opcją udziału zdalnego, jak również elektroniczne walne zgromadzenia, chyba że jej statut stanowi inaczej.

§ 3. Z zastrzeżeniem § 2 oraz art. 400 § 2 i art. 413 § 4, o formach udziału w walnym zgromadzeniu organizowanym w trybie wzajemnej komunikacji, o których mowa w § 1 pkt. 1, decyduje zwołujący walne zgromadzenie.

§ 4. Zwyczajne walne zgromadzenie nie może być zwołane w trybie elektronicznego walnego zgromadzenia.

[...]

Art. 400. [Żądanie zwołania zgromadzenia przez akcjonariuszy]

§ 1. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia. Statut może upoważnić do żądania zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy reprezentujących mniej niż jedną dwudziestą kapitału zakładowego.

§ 2. Żądanie zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia należy złożyć zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej. Żądanie powinno zawierać proponowaną treść uchwał. Z zastrzeżeniem art. 398¹ § 2, żądanie może wskazać tryb organizacji walnego zgromadzenia. W takim przypadku żądanie jest wiążące dla zarządu.

§ 3. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia żądania zarządowi nadzwyczajne walne zgromadzenie nie zostanie zwołane, sąd rejestrowy może upoważnić do zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy występujących z tym żądaniem. Sąd wyznacza przewodniczącego tego zgromadzenia, jeżeli walne zgromadzenie odbywać się będzie w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1.

§ 4. Zgromadzenie, o którym mowa w § 1, podejmuje uchwałę rozstrzygającą, czy koszty zwołania i odbycia zgromadzenia ma ponieść spółka. Akcjonariusze, na żądanie których zostało zwołane zgromadzenie, mogą zwrócić się do sądu rejestrowego o zwolnienie z obowiązku pokrycia kosztów nałożonych uchwałą zgromadzenia.

§ 5. W zawiadomieniu o zwołaniu nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, o którym mowa w § 3, należy powołać się na postanowienie sądu rejestrowego.

Art. 401. [Faza konsultacyjna walnego zgromadzenia odbywanego w trybie wzajemnej komunikacji]

§ 1. W przypadku zwołania walnego zgromadzenia organizowanego w trybie wzajemnej komunikacji, akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia. Żądanie powinno zostać zgłoszone zarządowi nie później niż na czternaście dni przed wyznaczonym terminem zgromadzenia. W spółce publicznej termin ten wynosi dwadzieścia jeden dni. Żądanie powinno zawierać projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad. Żądanie może zostać złożone w postaci elektronicznej.

§ 2. Zarząd jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż na cztery dni przed wyznaczonym terminem walnego zgromadzenia, ogłosić zmiany w porządku obrad, wprowadzone na żądanie akcjonariuszy. W spółce publicznej termin ten wynosi osiemnaście dni. Ogłoszenie następuje w sposób właściwy dla zwołania walnego zgromadzenia, a w przypadku spółki niepublicznej na jej stronie internetowej.

§ 3. Jeżeli zwoływane jest walne zgromadzenie w trybie art. 402 par. 3, przepisów § 1 i 2 nie stosuje się.

§ 4. W przypadku zwołania walnego zgromadzenia organizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1 akcjonariusz lub akcjonariusze spółki publicznej reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem walnego zgromadzenia zgłaszać spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Spółka niezwłocznie ogłasza projekty uchwał na swojej stronie internetowej.

§ 5. W przypadku zwołania walnego zgromadzenia organizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1 każdy z akcjonariuszy może podczas walnego zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad.

§ 6. W przypadku walnego zgromadzenia organizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1 statut może upoważnić do żądania umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego walnego zgromadzenia oraz do zgłaszania spółce, na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, projektów uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia lub spraw, które mają zostać

wprowadzone do porządku obrad, akcjonariuszy reprezentujących mniej niż jedną dwudziestą kapitału zakładowego.

Art. 401¹. [Faza konsultacyjna elektronicznego walnego zgromadzenia]

§ 1. W przypadku zwołania elektronicznego walnego zgromadzenia akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą wnieść o umieszczenie określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia. Wniosek powinien zawierać projekty uchwał dotyczących proponowanego punktu porządku obrad. Wniosek może zostać zgłoszony zarządowi za pośrednictwem systemu informatycznego służącego do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia, nie wcześniej niż na 6 dni przed terminem walnego zgromadzenia, z zastrzeżeniem możliwości identyfikacji przez spółkę akcjonariusza składającego żądanie jako uprawnionego do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu i nie później niż na 4 dni przed terminem walnego zgromadzenia. Zarząd nie jest związany wnioskiem akcjonariusza.

§ 2. Każdy z akcjonariuszy uprawnionych do udziału w elektronicznym walnym zgromadzeniu ma prawo żądania informacji dotyczących spółki, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad. Zgłoszenie żądania następuje za pośrednictwem systemu informatycznego służącego do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia w terminie określonym w § 1. Zarząd udziela żądanych informacji nie później niż na dwa dni przed terminem walnego zgromadzenia i publikuje żądanie i informacje w systemie informatycznym służącym do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia. Art. 428 § 2 - § 7 i art. 429 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem, że zgłoszenie sprzeciwu przez akcjonariusza, któremu odmówiono ujawnienia żądanej informacji, nie jest wymagane.

§ 3. Każdy z akcjonariuszy uprawnionych do udziału w elektronicznym walnym zgromadzeniu ma prawo żądania, aby głosowanie nad określonymi uchwałami było tajne. Zarząd ma obowiązek zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy. Żądanie takie musi być złożone za pośrednictwem systemu informatycznego służącego do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia nie później niż na trzy dni przed terminem walnego zgromadzenia.

§ 4. W przypadku zwołania elektronicznego walnego zgromadzenia, spółka niezwłocznie, jednak nie później niż w chwili udostępnienia akcjonariuszom uprawnionym do udziału w walnym zgromadzeniu ostatecznego porządku obrad tego zgromadzenia, udostępnia akcjonariuszom w systemie informatycznym służącym do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia wszystkie otrzymane żądania, o których mowa w § 1 - 3.

§ 5. Organ zwołujący elektroniczne walne zgromadzenie ma prawo wprowadzenia zmian do treści uchwały wskazanej w ogłoszeniu o zwołaniu walnego zgromadzenia, o ile takie zmiany wynikają z wniosków uprawnionych akcjonariuszy, a ich zakres nie wykracza poza porządek obrad. Zmieniona treść uchwały publikowana jest zgodnie z § 6.

§ 6. W przypadku zwołania elektronicznego walnego zgromadzenia zwołujący walne zgromadzenie jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż na dwa dni przed terminem

walnego zgromadzenia, opublikować w systemie informatycznym służącym do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia zmiany w porządku obrad, wprowadzone na żądanie akcjonariuszy oraz projekty uchwał, które mają zostać poddane pod głosowanie na elektronicznym walnym zgromadzeniu w ramach każdego punktu porządku obrad, wraz z określeniem jawności albo tajności głosowania oraz ewentualnym uzasadnieniem (ostateczne ustalenie porządku obrad).

§ 7. W przypadku zwołania walnego zgromadzenia organizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 2, od momentu ostatecznego ustalenia porządku obrad opublikowany zgodnie z § 6 porządek obrad oraz projekty uchwał nie ulegają zmianie.

Art. 402. [Tryb zwołania walnego zgromadzenia w spółce akcyjnej]

§ 1. Z zastrzeżeniem art. 402¹, walne zgromadzenie zwołuje się przez ogłoszenie, które powinno być dokonane co najmniej na trzy tygodnie przed terminem walnego zgromadzenia.

§ 2. W przypadku zwołania walnego zgromadzenia, o którym mowa w art. 398¹ § 1 pkt 1, w ogłoszeniu należy oznaczyć datę, godzinę i miejsce walnego zgromadzenia oraz szczegółowy porządek obrad. W przypadku zamierzonej zmiany statutu powołać należy dotychczas obowiązujące postanowienia, jak również treść projektowanych zmian. Jeżeli jest to uzasadnione znacznym zakresem zamierzonych zmian, ogłoszenie może zawierać projekt nowego tekstu jednolitego statutu wraz z wyliczeniem nowych lub zmienionych postanowień statutu.

§ 2¹. W przypadku zwołania elektronicznego walnego zgromadzenia, w ogłoszeniu należy oznaczyć termin walnego zgromadzenia, rozumiany jako dzień, w którym rozpoczyna się głosowanie na elektronicznym walnym zgromadzeniu, dzień ostatecznego ustalenia porządku obrad elektronicznego walnego zgromadzenia oraz godziny głosowania, przy czym czas głosowania nie może być krótszy niż 8 godzin i nie dłuższy niż 24 godziny.

§ 3. Walne zgromadzenie organizowane w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1 może być zwołane za pomocą listów poleconych lub przesyłek nadanych pocztą kurierską, wysłanych co najmniej dwa tygodnie przed terminem walnego zgromadzenia. Dzień wysłania listów lub przesyłek uważa się za dzień ogłoszenia. Zamiast listu lub przesyłki zawiadomienie może być wysłane akcjonariuszowi na adres do doręczeń elektronicznych, pocztą elektroniczną na adres wskazany w rejestrze akcjonariuszy albo za pisemną zgodą akcjonariusza na wskazany przez niego inny adres poczty elektronicznej.

Art. 402². [Treść ogłoszenia]

Ogłoszenie o walnym zgromadzeniu spółki publicznej powinno zawierać co najmniej:

1) wskazanie trybu organizacji walnego zgromadzenia, a w przypadku walnego zgromadzenia organizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1 – dodatkowo formy udziału w tym zgromadzeniu;

1a) informacje, o których mowa w art. 402 § 2 i § 2¹, a w przypadku elektronicznego walnego zgromadzenia ustalenie godzin w jakich będzie otwarty do głosowania system informatyczny;

1b) w przypadku elektronicznego walnego zgromadzenia oznaczenie systemu informatycznego służącego do organizacji walnego zgromadzenia, wskazanie wymagań technicznych i systemowych, niezbędnych do uczestnictwa w tym zgromadzeniu oraz wskazanie terminu i sposobu przekazania akcjonariuszom danych dostępowych lub zasad logowania do tego systemu;

2) precyzyjny opis procedur dotyczących uczestniczenia w walnym zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu, w szczególności informacje o:

a) prawie akcjonariusza do żądania umieszczenia określonych spraw w porządku obrad walnego zgromadzenia,

b) prawie akcjonariusza do zgłaszania projektów uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad przed terminem walnego zgromadzenia,

c) prawie akcjonariusza uczestniczącego walnym zgromadzeniu organizowanym w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1, do zgłaszania projektów uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad podczas walnego zgromadzenia,

d) prawie akcjonariusza do zadawania pytań dotyczących spraw umieszczonych w porządku obrad walnego zgromadzenia oraz terminie i sposobie realizacji tego prawa,

e) sposobie wykonywania prawa głosu przez pełnomocnika oraz zawiadamiania spółki przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej o ustanowieniu pełnomocnika,

f) sposobie uczestniczenia w walnym zgromadzeniu organizowanym w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1 lit. b, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,

g) sposobie identyfikacji przez spółkę akcjonariuszy lub ich pełnomocników uczestniczących w elektronicznym walnym zgromadzeniu albo w walnym zgromadzeniu organizowanym w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1 lit. b) przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej oraz terminie i sposobie przekazania pełnomocnikom danych dostępowych lub zasad logowania do tego systemu,

h) sposobie komunikacji akcjonariuszy ze spółką w związku z realizacją przez nich praw określonych w art. 401¹ § 1-3,

i) sposobie wypowiedzania się w trakcie stacjonarnego walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,

j) sposobie wykonywania prawa głosu za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej;

3) dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, o którym mowa w art. 406¹;

4) informację, że prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami spółki w dniu rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu;

- 5) wskazanie, gdzie i w jaki sposób osoba uprawniona do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu może uzyskać pełny tekst dokumentacji, która ma być przedstawiona walnemu zgromadzeniu, oraz projekty uchwał lub, jeżeli nie przewiduje się podejmowania uchwał, uwagi zarządu lub rady nadzorczej spółki, dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad przed terminem walnego zgromadzenia;
- 6) wskazanie adresu strony internetowej, na której będą udostępnione informacje dotyczące walnego zgromadzenia.

Art. 402³. [Obowiązek prowadzenia strony internetowej] § 1. Spółka publiczna zamieszcza na własnej stronie internetowej od dnia zwołania walnego zgromadzenia:

- 1) ogłoszenie o zwołaniu walnego zgromadzenia;
- 2) informację o ogólnej liczbie akcji w spółce i liczbie głosów z tych akcji w dniu ogłoszenia, a jeżeli akcje są różnych rodzajów - także o podziale akcji na poszczególne rodzaje i liczbie głosów z akcji poszczególnych rodzajów;
- 3) dokumentację, która ma być przedstawiona walnemu zgromadzeniu;
- 4) proponowaną treść uchwał lub, jeżeli nie przewiduje się podejmowania uchwał, uwagi zarządu lub rady nadzorczej spółki, dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad przed terminem walnego zgromadzenia;
- 5) w przypadku zwołania elektronicznego walnego zgromadzenia:
 - a) zasady dotyczące identyfikacji akcjonariuszy w systemie informatycznym służącym do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia oraz sposobu komunikacji akcjonariuszy ze spółką w związku z realizacją przez nich praw określonych w art. 401¹ § 1-3 w trakcie elektronicznego walnego zgromadzenia oraz w związku oddawaniem lub odwoływaniem przez nich głosów lub zgłaszaniem sprzeciwów ;
 - b) wskazanie terminu i sposobu przekazania akcjonariuszom danych dostępowych lub zasad logowania do systemu służącego do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia.
- jeżeli nie są one wysyłane bezpośrednio do wszystkich akcjonariuszy.

§ 2. System informatyczny służący do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia powinien umożliwiać:

- 1) identyfikację akcjonariusza oddającego głos oraz jego pełnomocnika, jeżeli akcjonariusz wykonuje prawo głosu przez pełnomocnika;
- 2) oddanie głosu w rozumieniu art. 4 § 1 pkt 9;
- 3) złożenie sprzeciwu przez akcjonariuszy głosujących przeciwko uchwale;

4) Zapewnienie tajności głosowania w rozumieniu art. 411¹ § 3.

§ 3. Ponadto system informatyczny służący do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia, powinien:

- 1) zapewniać bezpieczną komunikację akcjonariuszy ze spółką;
- 2) zapewniać dostęp akcjonariuszy do:
 - a) listy akcjonariuszy uprawnionych do udziału w walnym zgromadzeniu,
 - c) kompletu dokumentów i wniosków przedkładanych w celu zwołania walnego zgromadzenia oraz w fazie konsultacyjnej, a także zgłoszonych zarządowi żądań przekazania informacji, o których mowa w art. 401¹ § 2,
 - d) ostatecznego porządku obrad walnego zgromadzenia i projektów uchwał, które mają być głosowane na elektronicznym walnym zgromadzeniu oraz odpowiedzi na zgłoszone zarządowi żądania przekazania informacji,
- 3) utrzymywać przebieg i sposób głosowania przez zidentyfikowanych w tym systemie akcjonariuszy oraz zgłoszone przez nich sprzeciwy.

[...]

Art. 403. [Miejsce walnego zgromadzenia w spółce akcyjnej]

§ 1. Walne zgromadzenie organizowane w trybie wzajemnej komunikacji odbywa się w siedzibie spółki. Walne zgromadzenie spółki publicznej może odbyć się także w miejscowości będącej siedzibą spółki prowadzącej rynek regulowany, na którym akcje tej spółki są przedmiotem obrotu. Statut może zawierać odmiennie postanowienia dotyczące miejsca zwołania walnego zgromadzenia, jednakże zgromadzenia mogą odbywać się wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. W przypadku zwołania walnego zgromadzenia organizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 2 za miejsce obrad walnego zgromadzenia uznaje się siedzibę spółki.

Art. 404. [Powzięcie uchwały nieobjętej porządkiem obrad]

§ 1. W sprawach nieobjętych porządkiem obrad nie można powziąć uchwały.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się w odniesieniu do walnych zgromadzeń organizowanych w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1, na których cały kapitał zakładowy jest reprezentowany, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego powzięcia uchwały.

§ 3. Wniosek o zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia oraz wnioski o charakterze porządkowym zgłoszone na walnym zgromadzeniu zorganizowanym w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1, mogą być uchwalone, mimo że nie były umieszczone w porządku obrad.

Art. 405. [Powzięcie uchwały bez formalnego zwołania zgromadzenia]

§ 1. Uchwały można powziąć, mimo braku formalnego zwołania walnego zgromadzenia organizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1, jeżeli cały kapitał zakładowy jest reprezentowany, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego odbycia walnego zgromadzenia lub wniesienia poszczególnych spraw do porządku obrad.

Art. 406. [Przepisy szczególne dotyczące organizacji walnych zgromadzeń w spółkach niepublicznych, których akcje są zapisane w rejestrze akcjonariuszy]

W przypadku organizacji przez spółkę niepubliczną, której akcje są zapisane w rejestrze akcjonariuszy, walnego zgromadzenia w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1, uprawnieni z akcji oraz zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu, mają prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu, jeżeli zostali wpisani do rejestru akcjonariuszy co najmniej na tydzień przed dniem walnego zgromadzenia.

[...]

Art. 406³. [Zaświadczenie o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu]

§ 1. Na żądanie uprawnionego z akcji spółki publicznej oraz zastawnika lub użytkownika, którym przysługuje prawo głosu, zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu walnego zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych wystawia imienne zaświadczenie o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu. Zaświadczenie zawiera:

- 1) firmę (nazwę), siedzibę, adres i pieczęć wystawiającego oraz numer zaświadczenia;
- 2) liczbę akcji;
- 3) odrębne oznaczenie akcji, o którym mowa w art. 55 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 4) firmę (nazwę), siedzibę i adres spółki publicznej, która wyemitowała akcje;
- 5) wartość nominalną akcji;
- 6) imię i nazwisko albo firmę (nazwę) uprawnionego z akcji, zastawnika albo użytkownika;
- 7) siedzibę (miejsce zamieszkania) i adres uprawnionego z akcji, zastawnika albo użytkownika;
- 8) cel wystawienia zaświadczenia;
- 9) wzmiankę, komu przysługuje prawo głosu z akcji;

10) datę i miejsce wystawienia zaświadczenia;

11) podpis osoby upoważnionej do wystawienia zaświadczenia;

12) wskazanie zamiaru udziału w walnym zgromadzeniu przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

§ 2. Na żądanie uprawnionego z akcji, zastawnika lub użytkownika w treści zaświadczenia powinna zostać wskazana część lub powinny zostać wskazane wszystkie akcje zarejestrowane na rachunku papierów wartościowych.

§ 2¹. W przypadku, gdy akcjonariusz zamierza brać udział w walnym zgromadzeniu przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w trybie, o którym mowa w art. 398¹ § 1 pkt b, zobowiązany jest do oznaczenia swojego zamiaru w żądaniu, o którym mowa w § 2.

§ 3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi może wskazywać inne dokumenty równoważne zaświadczeniu, pod warunkiem że podmiot wystawiający takie dokumenty został wskazany podmiotowi prowadzącemu depozyt papierów wartościowych dla spółki publicznej.

§ 4. Listę uprawnionych z akcji oraz zastawników i użytkowników, którym przysługuje prawo głosu do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu spółki publicznej spółka ustala na podstawie wykazu sporządzonego przez podmiot prowadzący depozyt papierów wartościowych.

§ 5. Podmiot prowadzący depozyt papierów wartościowych sporządza wykaz, o którym mowa w § 4, na podstawie wykazów przekazywanych nie później niż na dwanaście dni przed dniem walnego zgromadzenia przez podmioty uprawnione zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Podstawą sporządzenia wykazów przekazywanych podmiotowi prowadzącemu depozyt papierów wartościowych są wystawione imienne zaświadczenia o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu spółki publicznej. Wykaz wskazuje akcjonariuszy, którzy mogą uczestniczyć w walnym zgromadzeniu wyłącznie za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

§ 6. Podmiot prowadzący depozyt papierów wartościowych udostępnia spółce publicznej wykaz, o którym mowa w § 4, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej nie później niż na tydzień przed dniem walnego zgromadzenia. Jeżeli z przyczyn technicznych wykaz nie może zostać udostępniony w taki sposób, podmiot prowadzący depozyt papierów wartościowych wydaje go w postaci dokumentu sporządzonego na piśmie nie później niż na sześć dni przed dniem walnego zgromadzenia; wydanie następuje w siedzibie organu zarządzającego podmiotem.

[...]

Art. 406⁵-[Komunikacja elektroniczna na walnym zgromadzeniu]

§ 1. Udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 398¹ § 1 pkt 1 lit. b) obejmuje w szczególności:

1) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym wszystkich osób uczestniczących w walnym zgromadzeniu, w ramach której mogą one wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w innym miejscu niż miejsce obrad walnego zgromadzenia i

2) wykonywanie osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.

§ 2. W przypadku zwołania walnego zgromadzenia w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1 lit. b) albo § 1 pkt 2, spółka nie może wymagać od akcjonariusza ponoszenia kosztów zakupu lub instalacji określonego oprogramowania. Ograniczenie to nie dotyczy standardowego oprogramowania stosowanego w gospodarstwach domowych, w szczególności przeglądark internetowych. Rada nadzorcza może określić, w formie regulaminu, szczegółowe zasady udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystywaniu środków komunikacji elektronicznej.

§ 3. W przypadku zwołania walnego zgromadzenia organizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1 spółka publiczna zapewnia transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym. Nie narusza to obowiązków informacyjnych określonych w przepisach o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

§ 4. W przypadku zwołania walnego zgromadzenia organizowanego w trybie stacjonarnego walnego zgromadzenia z opcją udziału zdalnego, na wniosek akcjonariusza, złożony nie później niż po upływie 2 tygodni od dnia walnego zgromadzenia, spółka przesyła akcjonariuszowi lub jego pełnomocnikowi uczestniczącemu w walnym zgromadzeniu za pomocą komunikacji elektronicznej potwierdzenie, że jego głos został prawidłowo zarejestrowany oraz policzony, chyba że takie potwierdzenie zostało przekazane akcjonariuszowi lub jego pełnomocnikowi wcześniej.

§ 5. W przypadku gdy potwierdzenie, o którym mowa w § 4, otrzyma pośrednik, o którym mowa w art. 68i ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi lub podmiot, o którym mowa w art. 68i ust. 2 tej ustawy, niezwłocznie przekazuje on potwierdzenie akcjonariuszowi lub jego pełnomocnikowi. Przepis art. 68k ust. 6 tej ustawy stosuje się odpowiednio.

§ 6. Spółka nie jest odpowiedzialna za przerwy lub awarie w transmisji danych w czasie walnego zgromadzenia, chyba że powyższe okoliczności wynikają z niedochowania przez spółkę lub podmiot działający na jej zlecenie należytej staranności.

[...]

Art. 407. [Lista uprawnionych]

§ 1. Lista akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, zorganizowanym w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1, podpisana przez zarząd,

zawierająca nazwiska i imiona albo firmy (nazwy) uprawnionych, ich miejsce zamieszkania (siedzibę), liczbę, rodzaj i numery akcji oraz liczbę przysługujących im głosów, powinna być wyłożona w lokalu zarządu przez pięć dni przed odbyciem walnego zgromadzenia. Osoba fizyczna może podać adres do doręczeń albo adres do doręczeń elektronicznych zamiast miejsca zamieszkania. Akcjonariusz może przeglądać listę akcjonariuszy w lokalu zarządu oraz żądać odpisu listy za zwrotem kosztów jego sporządzenia.

§ 1¹. Akcjonariusz spółki publicznej uprawniony do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu zorganizowanym w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1, może żądać przesłania mu listy akcjonariuszy nieodpłatnie na adres do doręczeń elektronicznych albo pocztą elektroniczną, podając adres, na który lista powinna być wysłana.

§ 1². Lista akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu zorganizowanym w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 2, jest udostępniana przez spółkę w systemie informatycznym służącym do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia w terminie 5 dni przed terminem tego zgromadzenia.

§ 2. W przypadku walnego zgromadzenia zorganizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1, akcjonariusz ma prawo żądać wydania odpisu wniosków w sprawach objętych porządkiem obrad w terminie tygodnia przed walnym zgromadzeniem.

§ 3. W przypadku walnego zgromadzenia zorganizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1, jeżeli prawo głosu z akcji przysługuje zastawnikowi lub użytkownikowi, okoliczność tę zaznacza się na liście akcjonariuszy na wniosek uprawnionego.

Art. 408. [Ważność walnego zgromadzenia w spółce akcyjnej]

§ 1. Jeżeli przepisy niniejszego działu lub statutu nie stanowią inaczej, walne zgromadzenie jest ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji.

§ 2. Walne zgromadzenie zorganizowane w trybie, o którym mowa w art. 398¹ § 1 pkt 1, może zarządzać przerwy w obradach większością dwóch trzecich głosów. Łącznie przerwy nie mogą trwać dłużej niż trzydzieści dni.

Art. 409. [Otwarcie walnego zgromadzenia w spółce akcyjnej]

§ 1. Jeżeli przepisy niniejszego działu lub statutu nie stanowią inaczej, walne zgromadzenie zorganizowane w trybie tryb wzajemnej komunikacji otwiera przewodniczący rady nadzorczej albo jego zastępca, a następnie spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu obecnych na sali obrad wybiera się przewodniczącego. W razie nieobecności tych osób walne zgromadzenie otwiera prezes zarządu albo osoba wyznaczona przez zarząd.

§ 2. W przypadku zwołania walnego zgromadzenia zorganizowanego w tryb wzajemnej komunikacji, przewodniczący walnego zgromadzenia nie ma prawa, bez zgody walnego zgromadzenia, usuwać lub zmieniać kolejności spraw zamieszczonych w porządku obrad.

§ 3. Otwarcie systemu do głosowania w celu przyjmowania głosów korespondencyjnych i jego zamknięcie w godzinach określonych zgodnie z art. 402 § 2¹ jest obowiązkiem przewodniczącego rady nadzorczej lub upoważnionej przez niego osoby. W razie braku przewodniczącego rady nadzorczej obowiązek taki spoczywa na prezesie zarządu.

§ 4. W przypadku walnego zgromadzenia zwołanego w trybie, o którym mowa w art. 398¹ § 1 pkt 2, przewodniczącego walnego zgromadzenia nie wybiera się.

§ 5. Na elektronicznym walnym zgromadzeniu oraz na stacjonarnym walnym zgromadzeniu z opcją zdalnego udziału nie powołuje się komisji skrutacyjnej.

Art. 410. [Lista obecności]

§ 1. W przypadku walnego zgromadzenia zorganizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1, lista obecności zawierająca spis uczestników walnego zgromadzenia z wymienieniem liczby akcji, które każdy z nich przedstawia, i służących im głosów, podpisana przez przewodniczącego walnego zgromadzenia, powinna być sporządzona niezwłocznie po wyborze przewodniczącego i wyłożona podczas obrad tego zgromadzenia.

§ 1a. W przypadku walnego zgromadzenia zorganizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 2 listą obecności jest lista podpisana przez zarząd i udostępniana przez spółkę w systemie informatycznym służącym do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia najpóźniej na koniec czwartego dnia przed terminem elektronicznego walnego zgromadzenia. Lista obecności na elektronicznym walnym zgromadzeniu nie może zostać zmieniona po jej udostępnieniu.

[...]

Art. 411¹. [Wykonywanie prawa głosu na elektronicznym walnym zgromadzeniu spółki publicznej]

§ 1. W przypadku elektronicznego walnego zgromadzenia wykonywanie prawa głosu możliwe jest wyłącznie z wykorzystaniem systemu informatycznego wskazanego w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 402² § 1 pkt 1b). Głos oddany w inny sposób jest nieważny.

§ 2. System informatyczny powinien umożliwiać identyfikację akcjonariusza głosującego za jego pośrednictwem.

§ 3. W przypadku elektronicznych walnych zgromadzeń uznaje się, że tajność głosowania zostaje zachowana poprzez nieujawnianie akcjonariuszom oraz w sposób publiczny sposobu głosowania pozostałych akcjonariuszy.

Art. 411². [Szczegółowe warunki głosowania na walnym zgromadzeniu spółki publicznej]

§ 1. Głosy oddane na elektronicznym walnym zgromadzeniu są jawne od chwili ogłoszenia wyników głosowania, z zastrzeżeniem głosowania tajnego.

§ 2. Głos oddany na elektronicznym walnym zgromadzeniu może zostać odwołany przez oświadczenie złożone spółce. Oświadczenie o odwołaniu jest skuteczne, jeżeli doszło do spółki w taki samej formie jak oddany głos i nie później niż w chwili zamknięcia głosowania na walnym zgromadzeniu.

[...]

Art. 413. [Wyłączenia akcjonariusza]

§ 1. Akcjonariusz nie może ani osobiście, ani przez pełnomocnika, ani jako pełnomocnik innej osoby głosować przy powzięciu uchwał dotyczących jego odpowiedzialności wobec spółki z jakiegokolwiek tytułu, w tym udzielenia absolutorium, zwolnienia z zobowiązania wobec spółki oraz sporu pomiędzy nim a spółkę

§ 2. Akcjonariusz spółki publicznej może głosować jako pełnomocnik przy powzięciu uchwał dotyczących jego osoby, o którym mowa w § 1. Przepisy art. 412² § 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 3. W przypadku elektronicznego walnego zgromadzenia w spółce publicznej system informatyczny uniemożliwia akcjonariuszowi głosowanie w sprawach, o których mowa w § 1.

§ 4. W spółce niepublicznej przedmiotem elektronicznego walnego zgromadzenia nie mogą być sprawy, o których mowa w § 1.

[...]

Art. 414¹ [Tryb wyboru osób]

§ 1. Z zastrzeżeniem art. 385 § 3-7, uchwały w przedmiocie wyboru osób zapadają w następującym trybie:

- 1) w przypadku gdy liczba zgłoszonych kandydatur jest mniejsza lub równa liczbie mandatów, które mają zostać obsadzone, każda ze zgłoszonych kandydatur jest głosowana odrębnie, a uchwałę uważa się za podjętą, gdy uzyskała bezwzględną większość głosów;
- 2) w przypadku gdy liczba zgłoszonych kandydatur jest większa niż liczba mandatów, które mają zostać obsadzone, każda ze zgłoszonych kandydatur jest głosowana odrębnie, a uchwałę uważa się za podjętą wyłącznie w przypadku tych kandydatur, które uzyskały kolejno największą liczbę głosów pozwalającą na obsadzenie wszystkich mandatów, pod warunkiem, że była to co najmniej większość bezwzględna;

3) w przypadku, gdy liczba kandydatów, którzy uzyskali równą bezwzględną większość głosów, jest większa niż liczba mandatów, które mają zostać obsadzone, uznaje się, że wybór tych kandydatów nie został dokonany.

§ 2. W przypadku nieobsadzenia wszystkich mandatów w powyższym trybie możliwe jest ponowne zgłaszanie kandydatur, ale wyłącznie na jeszcze nieobsadzone mandaty.

§ 3. Statut spółki nie może wyłączać lub zmieniać trybu wyboru osób.

[...]

Art. 415¹ [Kworum na elektronicznym walnym zgromadzeniu]

W przypadku elektronicznego walnego zgromadzenia gdy przepisy prawa lub statutu wymagają dla ważności podjęcia uchwały obecności na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy reprezentujących określoną część kapitału zakładowego obecność tę stwierdza się na podstawie sumy oddanych głosów w przedmiotowym głosowaniu.

Art. 416. [Istotna zmiana przedmiotu działalności spółki. Wykup akcji w związku ze zmianą przedmiotu działalności spółki]

§ 1. Do powzięcia uchwały o istotnej zmianie przedmiotu działalności spółki wymagana jest większość dwóch trzecich głosów.

§ 2. W przypadku, o którym mowa w § 1, każda akcja ma jeden głos bez przywilejów lub ograniczeń.

§ 3. Uchwała powinna być powzięta w drodze jawnego i imiennego głosowania oraz ogłoszona. Uchwała nie może być podjęta na elektronicznym walnym zgromadzeniu.

§ 4. Skuteczność uchwały zależy od wykupienia akcji tych akcjonariuszy, którzy nie zgadzają się na zmianę. Akcjonariusze obecni na walnym zgromadzeniu, którzy głosowali przeciw uchwale, powinni w terminie dwóch dni od dnia walnego zgromadzenia, natomiast nieobecni w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia uchwały, zgłosić żądanie wykupienia ich akcji. Akcjonariuszy, którzy nie zgłoszą żądania wykupienia ich akcji w terminie, uważa się za zgadzających się na zmianę.

§ 5. (uchylony).

[...]

Art. 420. [Tryb głosowania na walnym zgromadzeniu]

§ 1. Głosowanie jest jawne.

§ 2. Z zastrzeżeniem art. 401¹ § 3 tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów spółki lub likwidatorów, o pociągnięciu ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych.

§ 2¹. W przypadku zwołania walnego zgromadzenia zorganizowanego w trybie określonym art. 398¹ § 1 pkt 1 należy zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na walnym zgromadzeniu. Przepisu tego nie stosuje się do elektronicznego walnego zgromadzenia

§ 3. Walne zgromadzenie zorganizowane w trybie określonym art. 398¹ § 1 pkt 1 może powziąć uchwałę o uchyleniu tajności głosowania w sprawach dotyczących wyboru komisji powoływanej przez walne zgromadzenie. Przepisu tego nie stosuje się do elektronicznego walnego zgromadzenia.

§ 4. Przepisów § 1 i § 2 nie stosuje się w przypadku, gdy w walnym zgromadzeniu uczestniczy tylko jeden akcjonariusz.

Art. 420¹. [Zgłaszanie sprzeciwów na walnych zgromadzeniach odbywanych w trybach szczególnych]

§ 1. W przypadku walnego zgromadzenia zorganizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § pkt 1 lit. b system komunikacji elektronicznej powinien zapewniać akcjonariuszom głosującym przy użyciu tego systemu przeciwko danej uchwale, możliwość zgłoszenia sprzeciwu do momentu zakończenia walnego zgromadzenia. Sprzeciw powinien zostać zaprotokołowany.

§ 2. W przypadku elektronicznego walnego zgromadzenia, zgłoszenie sprzeciwu wobec uchwały następuje za pośrednictwem systemu informatycznego służącego do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia, do czasu zakończenia głosowania w terminie walnego zgromadzenia. Uprawnienie do zgłoszenia sprzeciwu przysługuje wyłącznie osobom, które oddały głos przeciwko danej uchwale. Sprzeciw powinien zostać zaprotokołowany przez notariusza, a uwierzytelniona kopia protokołu walnego zgromadzenia zawierającego uchwałę, wobec której zgłoszono sprzeciw, powinna zostać przekazana zgłaszającemu sprzeciw akcjonariuszowi w terminie siedmiu dni od doręczenia sprzeciwu spółce oraz udostępniona na stronie internetowej spółki.

Art. 421. [Protokół ze zgromadzenia]

§ 1. Uchwały walnego zgromadzenia powinny być umieszczone w protokole sporządzonym przez notariusza.

§ 2. W protokole stwierdza się prawidłowość zwołania walnego zgromadzenia i jego zdolność do powzięcia uchwał oraz wymienia się powzięte uchwały, a przy każdej uchwale: liczbę akcji, z których oddano ważne głosy, procentowy udział tych akcji w kapitale zakładowym, łączną liczbę ważnych głosów, liczbę głosów "za", "przeciw" i "wstrzymujących się" oraz zgłoszone

sprzeciwu. W przypadku walnego zgromadzenia zorganizowanego w trybie o, o którym mowa w art. 398¹ § 1 pkt 1, do protokołu dołącza się listę obecności z podpisami uczestników walnego zgromadzenia lub listę akcjonariuszy głosujących przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Dowody zwołania walnego zgromadzenia zarząd dołącza do księgi protokołów.

§ 2¹. W przypadku elektronicznego walnego zgromadzenia protokół podpisują notariusz oraz przewodniczący rady nadzorczej lub inna osoba działająca z upoważnienia rady nadzorczej.

§ 2². W przypadku walnego zgromadzenia zorganizowanego w trybie, o którym mowa w art. 398¹ § 1 pkt 1 lit. b albo pkt 2, zarząd spółki ma obowiązek zapewnić notariuszowi sporządzającemu protokół notarialny pełny dostęp do danych z systemu informatycznego służącego do organizacji elektronicznego walnego zgromadzenia.

§ 3. Wypis z protokołu wraz z dowodami zwołania walnego zgromadzenia oraz kopiami pełnomocnictw udzielonych przez akcjonariuszy zarząd dołącza do księgi protokołów. Akcjonariusze mogą przeglądać księgę protokołów, a także żądać wydania poświadczonych przez zarząd odpisów uchwał.

§ 4. W terminie tygodnia od zakończenia walnego zgromadzenia spółka publiczna ujawnia na swojej stronie internetowej wyniki głosowań w zakresie wskazanym przepisem § 2. Wyniki głosowań powinny być dostępne do dnia upływu terminu do zaskarżenia uchwały walnego zgromadzenia.

[...]

Art. 422¹ [Regulacje szczególne dotyczące zaskarżania uchwał podjętych na walnych zgromadzeniach]

§ 1. Akcjonariusz nie może powoływać się wobec spółki na okoliczność udostępnienia przez niego środków technicznych umożliwiających wykorzystanie systemu elektronicznego, za pomocą którego odbywa się walne zgromadzenie, nieuprawnionej osobie. Domniemywa się, że głosy oddane za pomocą systemu elektronicznego służącego do przeprowadzenia walnego zgromadzenia, zostały oddane przez osobę, która została zidentyfikowana zgodnie z zasadami tego systemu, chyba że przewodniczący walnego zgromadzenia, notariusz albo członkowie zarządu spółki obecni na walnym zgromadzeniu wiedzieli, że systemem elektronicznym posługuje się inna osoba.

§ 2. W przypadku przerw lub awarii w transmisji danych w czasie walnego zgromadzenia, które uniemożliwiły akcjonariuszowi w pełni świadome oddanie głosu na walnym zgromadzeniu, akcjonariusza, którego dotyczyły te okoliczności, uważa się za bezpodstawnie niedopuszczonego do udziału w walnym zgromadzeniu, jedynie wtedy, jeżeli spółka ponosi za to odpowiedzialność lub podmiot, który na zlecenie spółki udostępnia system elektroniczny do przeprowadzenia walnego zgromadzenia.

§ 3. Z zastrzeżeniem § 1 i § 2, prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia przysługuje dodatkowo akcjonariuszom uczestniczącym w walnym zgromadzeniu za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, jeżeli ich głosy lub zgłoszone sprzeciwy nie zostały zarejestrowane lub prawidłowo uwzględnione.

[...]

Art. 428. [Prawo akcjonariusza do informacji o spółce akcyjnej]

§ 1. Podczas obrad walnego zgromadzenia zorganizowanego w trybie określonym w art. 398¹ § 1 pkt 1, zarząd jest obowiązany do udzielenia akcjonariuszowi, na jego żądanie, informacji dotyczących spółki, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad.

§ 2. Zarząd odmawia udzielenia informacji, jeżeli mogłoby to wyrządzić szkodę spółce, spółce z nią powiązanej albo spółce lub spółdzielni zależnej, w szczególności przez ujawnienie tajemnic technicznych, handlowych lub organizacyjnych przedsiębiorstwa.

§ 3. Członek zarządu może odmówić udzielenia informacji, jeżeli udzielenie informacji mogłoby stanowić podstawę jego odpowiedzialności karnej, cywilnoprawnej bądź administracyjnej.

§ 4. Odpowiedź uznaje się za udzieloną, jeżeli odpowiednie informacje są dostępne na stronie internetowej spółki w miejscu wydzielonym na zadawanie pytań przez akcjonariuszy i udzielanie im odpowiedzi.

§ 5. W przypadku, o którym mowa w § 1, zarząd może udzielić informacji na piśmie poza walnym zgromadzeniem, jeżeli przemawiają za tym ważne powody. Zarząd jest obowiązany udzielić informacji nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia żądania podczas walnego zgromadzenia.

§ 6. W przypadku zgłoszenia przez akcjonariusza poza walnym zgromadzeniem wniosku o udzielenie informacji dotyczących spółki, zarząd może udzielić akcjonariuszowi informacji na piśmie przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z przepisu § 2.

§ 7. W dokumentacji przedkładanej najbliższemu walnemu zgromadzeniu, zarząd ujawnia na piśmie informacje udzielone akcjonariuszowi poza walnym zgromadzeniem wraz z podaniem daty ich przekazania i osoby, której udzielono informacji. Informacje przedkładane najbliższemu walnemu zgromadzeniu mogą nie obejmować informacji podanych do wiadomości publicznej oraz udzielonych podczas walnego zgromadzenia.

Art. [...] Przepisy przejściowe

§ 1. Przepisy art. 398¹ § 1 pkt. 2 wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.

§ 2. Przepis art. 400 § 2 wchodzi w życie po upływie 24 miesięcy od dnia ogłoszenia. Do czasu wejścia w życie art. 398¹ § 3 art. 400 § 2 stosuje się odpowiednio.

UZASADNIENIE

Podstawowe proponowane zmiany

Wprowadzenie ujednoliconej techniki przeprowadzania walnych zgromadzeń (dalej „WZ”) – co zostało określone w projekcie jako tryb organizacji walnych zgromadzeń. Są to (zachowane i już istniejące) stacjonarne walne zgromadzenie – gdy wszyscy akcjonariusze obecni są na WZ (opcja pierwsza). Drugą opcją jest WZ na którym akcjonariusze mogą uczestniczyć zarówno osobiście, jak i zdalnie za pośrednictwem dedykowanego systemu informatycznego. Trzecią opcją jest elektroniczne walne zgromadzenie (dalej „EWZ”) stanowiące w istocie zmodernizowaną wersję dawnego zgromadzenia korespondencyjnego. Propozycja zawiera zatem również rezygnację z praktycznie niestosowanego i archaicznego głosowania za pomocą listów na rzecz systemu informatycznego udostępnianego przez spółkę. EWZA jest pomyślane jako formuła nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, umożliwiając spółkom ich przeprowadzenie w przypadkach pojawienia się istotnych do rozstrzygnięcia w ciągu roku obrotowego kwestii, nagłych i wcześniej nieprzewidywanych.

Na obecnym etapie projekt zachowuje jednak prymat WZ stacjonarnego (opcja pierwsza) lub z opcją udziału poprzez system elektroniczny (opcja druga) dla kwestii podstawowych zarezerwowanych dotychczas dla zwyczajnego WZ.

Jednym z istotniejszych elementów projektu jest wprowadzenie tzw. fazy konsultacyjnej – istotnej zwłaszcza w przypadku EWZA, co powiązane jest z prawem do żądania informacji i zmian porządku obrad. Faza ta aktywizuje akcjonariuszy umożliwiając im śledzenie potencjalnych zmian porządku obrad, jak i stanowisk zwłaszcza akcjonariuszy mniejszościowych, wobec spraw objętych tym porządkiem.

Projekt zawiera zmianę metodologii wyboru przez akcjonariuszy mniejszościowych swoich przedstawicieli do rady nadzorczej (dotychczasowe głosowanie grupami) poprzez przyjęcie koncepcji tzw. kandydatów mniejszości, wybieranych według wyboru akcjonariuszy, indywidualnie lub poprzez tworzenie grup kandydatów. Daje to możliwość jednorodnej ochrony interesów mniejszości przy wyborze ich kandydatów do rady nadzorczej zarówno na organizowanych tradycyjnie WZ (opcja pierwsza i druga), jak i na EWZA.. Dodatkową ochronę interesów mniejszości stanowi wprowadzona w projekcie możliwość, aby członek rady nadzorczej wybrany głosami mniejszości ab initio decydował o tym, że prowadzić będzie stałą kontrolę nadzorczą w spółce (a zatem nie tylko na posiedzeniach rady nadzorczej i na podstawie jej uchwały).

Projekt zawiera znaczącą liczbę rozwiązań o charakterze techniczno - prawnym mających umożliwić akcjonariuszom uczestnictwo w WZ i EWZ poprzez w szczególności: określenie wymagań wobec systemu informatycznego, oznaczenia woli akcjonariusza

przy uczestnictwie poprzez system informatyczny, sposobu identyfikacji akcjonariuszy, kwestii zapewnienia tajności głosowania, zgłaszania projektów uchwał etc. Projekt w pewien sposób chroni również interes publicznej spółki akcyjnej nakazując już na etapie uzyskiwania zaświadczenia o prawie do udziału na WZ składania deklaracji, czy udział ten będzie osobisty, czy też dokonywany przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Pozwala to dostosować niezbędne wymagania techniczne do liczby akcjonariuszy korzystających z kanałów komunikacji elektronicznej. Projekt reguluje również sposób zgłaszania sprzeciwu wobec uchwał podjętych na EWZ.

Projekt zawiera regulacje odnoszące się do technicznej strony uczestnictwa akcjonariusza, w szczególności poprzez zakaz utrudniania tego uczestnictwa (np. poprzez konieczność użycia specjalistycznego oprogramowania), jak i definiuje cywilnoprawne skutki takich zdarzeń jak awarie systemów elektronicznych (mogące być de lege lata podstawą do uznania, że akcjonariusz był bezpodstawnie niedopuszczony do udziału na WZ lub EWZ) lub kwestii „podszywania” się pod akcjonariusza innej osoby.

Projekt zawiera przepis doprecyzowujący pojęcie listy akcjonariuszy uprawnionych do udziału w EWZ.

Proponowana regulacja zawiera, nie istniejącą w obecnych regulacjach, metodologię działania w przypadku zgłoszenia na nieobsadzone miejsca w organach wybieralnych spółki większej liczby kandydatów niż miejsc w tych organach.

Celem nowelizacji jest przede wszystkim zaproponowanie regulacji, które zwiększą prawdopodobieństwo zastosowania nowych form przeprowadzenia walnych zgromadzeń, poprzez zmniejszenie ryzyka prawnego związanego z głosowaniem on-line w spółkach publicznych.

W konsekwencji powyższego należy oczekiwać stopniowego zwiększenia zainteresowania akcjonariuszy partycypacją korporacyjną w funkcjonowaniu spółek publicznych, zarówno ze względu na znaczące potanie, jak i większą dostępność tej partycypacji. Powyższe wpisuje się w ogólną politykę Rządu RP w zakresie zwiększenia udziału obywateli w tworzeniu oszczędności dla celów emerytalnych poprzez partycypację w rynku kapitałowym. Faktyczna możliwość partycypacji korporacyjnej bez wątplenia zwiększa bowiem ogólne zainteresowanie partycypacją kapitałową. Niniejsza inicjatywa zwiększa szansę (choć nie gwarantuje, osiągnięcia celu, bo zależy to również od wielu innych czynników) powstania akcjonariatu obywatelskiego, poprzez likwidację barier logistycznych, jakie stwarza obecnie partycypacja w WZ (odbywających się poza miejscem zamieszkania, z koniecznością dojazdu, urlopu w pracy etc.). Dodatkowo, w związku z uregulowaniem kwestii, które wywoływały wątpliwości w praktyce stosowania lub których brak był postrzegany jako istotna bariera w korzystaniu w elektronicznego uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, projekt zapewnia efektywne wdrożenie w praktyce regulacji europejskich, w szczególności Dyrektywy 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym.

Metodologia projektu

Projekt na etapie decyzji o jego przyjęciu musi „dać się czytać”. Stąd też zamiast stosowania typowej techniki legislacyjnej na zasadzie „uchyla się przepis...”, „nadaje brzmienie” etc. uznano, że prezentować należy przepisy w całości lub w koherentnej merytorycznie części. Oczywiście – w zależności od efektów fazy decyzyjnej – „przerobienie” projektu na tekst *stricte* poddający się metodologii legislacyjnej dla zmian ustawowych jest mało czasochłonny (kilka godzin). Uzasadnienie odnoszące się do poszczególnych przepisów stanowi odrębny dokument i jego prezentacja uzależniona jest od efektów fazy decyzyjnej.

Ocena stanu prawnego i faktycznego - stan obecny, jego niedostatki i regulacje projektowanej nowelizacji

Obecnie obowiązujące przepisy KSH odnoszą się do elektronicznych walnych zgromadzeń („WZ” lub „walne zgromadzenie”), ale nie zawierają wielu regulacji szczególnych, które uwzględniają ich specyfikę.

Artykuł 406⁵ KSH stanowi, że statut spółki akcyjnej może dopuścić udział w walnym zgromadzeniu za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Może się to dokonywać poprzez transmisję internetową lub dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, pozwalającą akcjonariuszom na wypowiedanie się lub wykonywanie prawa głosu. Zgodnie z § 2 tego przepisu, udział akcjonariuszy na walnym zgromadzeniu może podlegać jedynie wymogom i ograniczeniom, które są niezbędne do identyfikacji akcjonariuszy i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej. Przepis ten ma charakter wysoce deklaracyjny i w istocie nie zawiera treści normatywnej. Projekt zawiera regulacje usuwające tę wadę.

Konsekwencją przyjęcia ww. metody regulacji jest określenie sposobu wykonywania praw akcjonariusza w źródłach pozanormatywnych (statut/regulamin WZA). Tymczasem z konstytucyjnego punktu widzenia, kwestie te powinny być uregulowane w ustawie, gdyż mogą wpływać na ograniczenie prawa akcjonariusza do udziału w WZ i prawa głosu, wynikające wprost z ustawy. Projekt zawiera regulacje usuwające tę wadę.

EWZ ma swoją specyfikę, odmienną od zwykłego walnego zgromadzenia i w związku z tym, w celu ograniczenia związanego z nim ryzyka prawnego, wymaga pewnych specyficznych regulacji normatywnych na poziomie ustawy. W szczególności regulacje te powinny objąć kwestie dotyczące:

- obowiązków informacyjnych spółki, które powinny zostać wykonane w ogłoszeniu o zwołaniu elektronicznego WZ (informacja o zasadach udziału w elektronicznym WZ, sposobie głosowania elektronicznego, sposobie zgłaszania sprzeciwu),

- sposobu ustalania listy akcjonariuszy obecnych na EWZ (w celu identyfikacji akcjonariuszy, a także sprawdzenia wymaganego quorum),
- sposobu otwarcia, prowadzenia i zamknięcia oraz głosowania na EWZ,
- sposobu protokolowania uchwał podjętych na EWZ,
- skutków związanych z zakłóceniami lub przerwą w komunikacji z systemem obsługi walnego zgromadzenia, w zakresie wpływu takiego zdarzenia na skuteczność lub możliwość zaskarżenia podejmowanej w tym czasie uchwały,
- wyboru kandydatów mniejszości do rady nadzorczej,
- sposobu zgłoszenia przez akcjonariusza sprzeciwu do uchwały, sposobu i terminu poinformowania akcjonariuszy o wynikach głosowania.

Należy też zauważyć, że akcjonariusze głosujący elektronicznie w głosowaniu *on line* mają ograniczone możliwości interakcji i wykonywania praw korporacyjnych. Określone w przepisach możliwości „dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, pozwalającej akcjonariuszom na wypowiadanie się lub wykonywanie prawa głosu” są w gruncie rzeczy dwoma odmiennymi sposobami z których jeden rodzi problemy techniczne w praktyce nierozwiązywalne w spółkach o dużym i aktywnym akcjonariacie, a drugi związany jest ze znaczącym ryzykiem prawnym. Pierwszy z nich to metoda, którą określić można jako model telekonferencyjny (audiowizualny) z dostępem do systemu głosowania. Jakkolwiek z technicznego punktu widzenia jest to możliwe i najbardziej przypominające „zwykłe WZ”, to może być praktycznie zastosowane w przypadku obecności na WZ kilku akcjonariuszy, a nie dziesiątek lub setek. Pomijając brak możliwości racjonalnej interakcji z jednocześnie wieloma osobami (chat ogólny?) w przypadku wizualizacji wzrastają znacząco wymogi techniczne po stronie użytkownika – akcjonariusza (wymogi w odniesieniu do streamingu). Z kolei samo wykonywanie prawa głosu on-line powiązane jest również z ograniczeniami uprawnień korporacyjnych, np. w zakresie dostępu do notariusza i możliwości zgłoszenia sprzeciwu, głosowania grupami.

Przepisy KSH zawierają też istotne luki prawne w zakresie głosowania korespondencyjnego, które ujawniają się w przypadku gdyby większość lub wszyscy akcjonariusze oddawali głos korespondencyjnie. Skądinąd również ujęcie głosowania korespondencyjnego jako głosowania tradycyjnymi listami jest już w obecnej sytuacji (upowszechnienia Internetu etc.) całkowitym anachronizmem.

Po pierwsze, przepisy KSH nie określają obecnie zasad podejmowania uchwał w głosowaniu korespondencyjnym. W szczególności nie wskazują, jakiej treści uchwałę należałoby uznać za podjętą w przypadku, gdyby do danego punktu porządku obrad zostało zgłoszonych kilka projektów uchwał, a akcjonariusze głosowali „za” w przedmiocie więcej, niż jednej uchwały - w efekcie czego wymaganą większość głosów uzyskalby więcej niż jeden projekt uchwały. Jednocześnie obecnie obowiązujące przepisy nie zawierają regulacji, które wykluczałyby zaistnienie takiej możliwości.

Po drugie, przepisy prawa nie zawierają norm prawnych zapewniających równe traktowanie akcjonariuszy głosujących na WZ niezależnie od sposobu głosowania (w szczególności zapewniające niezmiennność porządku obrad i treści projektów uchwał, które mają być poddane głosowaniu na walnym zgromadzeniu).

W efekcie tego powstają wątpliwości odnośnie skuteczności głosowania korespondencyjnego w przypadku, gdy na WZ, w ramach danego punktu porządku obrad, zostanie poddany głosowaniu dodatkowy projekt uchwały, albo projekt uchwały w zmienionym brzmieniu, obok projektu uchwały, na który głosowali akcjonariusze w trybie korespondencyjnym. Przykładowo - w porządku obrad WZ znajduje się punkt o wypłacie dywidendy a projekt umowy wskazuje na wypłatę w wysokości 100 % zysku. Tymczasem w wyniku dyskusji podjęta jest uchwała o zatrzymaniu dywidendy w spółce. Akcjonariusz głosujący korespondencyjnie bądź powinien być uznany za niegłosującego bądź też oddaje głos "w ciemno".

Obowiązujące przepisy KSH nie rozstrzygają jednak kwestii, czy taki głos należy uznać za skuteczny, czy też akcjonariusza oddającego głos w trybie korespondencyjnym należałoby uznać za niegłosującego. Powstaje też wątpliwość, czy taki akcjonariusz powinien zostać wykreślony z listy akcjonariuszy obecnych na WZ, czy też należałoby go uznać za uczestniczącego w WZ, ale nie głosującego nad daną uchwałą. Rozstrzygnięcie tych wątpliwości ma wpływ na ustalenie wymaganego *quorum* do podjęcia uchwały w danym przedmiocie, a zatem wpływa na ważność uchwał podejmowanych przez spółkę i na bezpieczeństwo obrotu. Wskazane wątpliwości są niewątpliwie przyczyną dla której spółki akcyjne nie stosują w trakcie walnych zgromadzeń głosowania korespondencyjnego (nie znany jest nam żaden przypadek głosowania w takim trybie od wprowadzenia odpowiedniej regulacji w KSH). Dlatego zasadnym jest zlikwidowanie głosowania korespondencyjnego w jego obecnej formie i wprowadzenie w to miejsce głosowania elektronicznego.

Powstają również pytania o sposób głosowania grupami w przypadku akcjonariuszy głosujących korespondencyjnie albo za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, o wpływ zakłóceń w zakresie dostępu do systemu umożliwiającego akcjonariuszowi udział w głosowaniu elektronicznym walnym zgromadzeniu na możliwość skutecznego podjęcia lub zaskarżenia uchwały. Zasadniczo kwestie te nie powinny być to przedmiotem regulacji w regulaminie WZ bowiem z konstytucyjnego punktu widzenia regulamin WZ nie powinien ograniczać praw akcjonariuszy wynikających wprost z ustawy. Projekt zawiera regulacje usuwające te wady.

Wnioski z oceny stanu faktycznego i prawnego (ocena dla potrzeb OSR)

W przypadku spółek akcyjnych, zwłaszcza spółek publicznych, spotkać się można wspólnie z niezbyt powszechną praktyką internetowej transmisji walnego zgromadzenia, bez możliwości zdalnego uczestnictwa w walnym. Niezbyt częste są także przypadki walnych zgromadzeń organizowanych z możliwością dostępu on-line, co po

części można tłumaczyć w/w ryzykami prawnymi wiążącymi się z tą formą walnego zgromadzenia. Z kolei głosowanie korespondencyjne jest w praktyce niemożliwe. Należy też dodać, że zainteresowanie zarządów spółek publicznych (pomijając sferę deklaracyjną) nie jest w tym zakresie zbyt znaczące. Wręcz przeciwnie – można sądzić, że zarządom spółek jest bardziej „na rękę” skromna partycypacja drobnych akcjonariuszy na zwykłym WZ, która to partycypacja wymaga od nich mniej znaczących działań logistycznych, niż uczestnictwo masowe.

Skutki nowelizacji (ocena dla potrzeb OSR)

Jak wskazano powyżej, można sądzić, że zarządom spółek jest bardziej „na rękę” skromna partycypacja drobnych akcjonariuszy na zwykłym Walnym Zgromadzeniu, która nie wymaga od nich znaczących działań logistycznych, niż uczestnictwo masowe, które umożliwiłyby stosowanie Walnych Zgromadzeń korespondencyjnych lub *on-line*. Tym niemniej, na tym etapie nie jest jednak zasadnym normatywnie wymuszanie stosowania w/w metod przez spółki publiczne. Wydaje się, że stworzenie i początek funkcjonowania EWZA i WZ *on-line* powinien, po ich wypróbowaniu w „realnym życiu”, być stopniowo wzmacniany rekomendacjami GPW i KNF oraz *soft-law* (zasadami dobrych praktyk). Dopiero po osiągnięciu pewnej masy krytycznej (np. 20% spółek stosujących w/w rozwiązania) można rozważyć stopniowe, rozciągnięte w czasie wprowadzenie obowiązku stosowania EWZA lub WZ dokonywanych częściowo *on-line*.

Z powyższych względów realizacja projektu nie ma obecnie żadnych skutków ekonomicznych dla budżetu Państwa.

W dalszej perspektywie czasowej (wynikającej z *vacatio legis*) implementacja projektowanych zmian może mieć pewne skutki finansowe dla spółek - zwłaszcza publicznych. Skutki te należy jednak uznać zarówno za minimalne jak i rekompensowane systemowo. Wskazać bowiem należy, że uczestnictwo w obrocie prawnym poprzez systemy elektroniczne powoduje powstanie kosztów związanych z korzystaniem z tych systemów – jednocześnie jednak redukuje koszty związane z „fizycznym” uczestnictwem akcjonariuszy na WZ. Dodatkowym walorem projektu jest aktywizacja akcjonariuszy mniejszościowych poprzez ułatwienia dostępu do WZ i EWZ co usprawiedliwia potencjalne (choć na obecnym etapie rozwoju techniki raczej pomijalne) ewentualne dodatkowe koszty użycia systemów elektronicznych.

Uzasadnienie szczegółowe

Celem art. 385 § 3 (zmieniony) jest wprowadzenie do istniejącej konstrukcji głosowania grupami przy wyborze członków rady nadzorczej konstrukcji głosowania na kandydatów mniejszości. |(por. uwagi ogólne).

Celem art. 385 § 5 (zmieniony) jest zastąpienie koncepcji głosowania jedynie na jednego potencjalnego członka rady nadzorczej koncepcją głosowania na kandydatów mniejszości przy czym zwiększa tu (i uszczegóławia) uprawnienia akcjonariuszy umożliwiając zgłaszanie kandydatów każdemu z akcjonariuszy

Celem art. 385 § 5a (dodany) jest wprowadzenie do regulacji wyborów kandydatów mniejszości pojęcia grupy kandydatów, która umożliwi łączenie głosów akcjonariuszy mniejszościowych w celu wyboru więcej niż jednego przedstawiciela tych akcjonariuszy w radzie nadzorczej.

W konsekwencji celem art. 385 § 5b (dodany) jest opisanie mechanizmu, a właściwe efektów mechanizmu głosowania – poprzez wskazanie, że wybranym staje się kandydat, który uzyska taką ilość głosów, która wynika z ilorazu ogólnej liczby reprezentowanych akcji na walnym zgromadzeniu i liczby członków rady nadzorczej, a dodatkowo w ramach grupy najwyższą liczbę głosów, a jeżeli w grupie ze względu na zakres posiadanych głosów przysługuje więcej niż jedno miejsce w radzie – wymagana jest wielokrotność liczby tych głosów – np. dwa miejsca w 5-osobowej radzie wymagają co najmniej 40 % głosów.

Celem art. 385 § 5c (dodany) jest opisanie sytuacji, gdy liczba oddanych głosów nie jest wystarczająca do uzyskania mandatów w liczbie większej niż jeden. Np. do pięciosobowej rady nadzorczej zgłoszono 2 kandydatów jednakże uzyskano tylko 30 % głosów. Wybrany jest zatem w kolejności kandydat z największą liczbą głosów lub – przy równej liczbie zgłoszony jako pierwszy na liście kandydatów.

Celem art. 385 § 5d (dodany) jest ustanowienie zasady, że akcjonariusz może głosować tylko na jednego kandydata na liście i nie bierze udziału w dalszym głosowaniu.

Celem art. 385 § 6 (zmieniony) jest dostosowanie treści poprzez zmianę numeracji w związku z dodaniem §§ 5a-5d.

Zmiana art. 385 § 7 i § 8 (zmieniony) ma charakter techniczny – dostosowanie terminologii do konstrukcji wyboru kandydatów mniejszości.

Zmiana art. 385 § 10 (dodany) rozstrzyga sytuację, gdy w danej spółce statut określa liczebność rady nadzorczej w sposób widelkowy, a na WZ ma odbyć się wybór kandydatów mniejszości. Proponowane rozwiązanie ustala w takim przypadku liczebność rady nadzorczej w ramach statutowych widełek uniemożliwiając blokowanie uprawnień akcjonariuszy mniejszościowych do wyboru swoich przedstawicieli do rady nadzorczej.

Art. 385¹ § 1 (dodany) oddaje specyfikę EWZ, która działa na podstawie porządku obrad, która to z kolei wynika z metodologii głosowania na EWZ (brak fizycznej obecności w tym samym czasie akcjonariuszy głosujących). Nie jest zatem możliwe rozpatrywanie alternatywnego porządku obrad, a głosowanie uzupełniające jest możliwe, o ile co najmniej jeden kandydat mniejszości zostanie wybrany.

Art. 385¹ § 2 (dodany) stanowi kontynuację procedury opisanej w par. poprzedzającym. Spełnienie się warunku wyboru kandydata - prowadzi do realizacji punktu obrad (poprzez wybór do rady w trybie wyboru kandydatów mniejszości) i wygaśnięcia, z zastrzeżeniem art. 385 par. 4, pozostałych mandatów. Brak spełnienia w/w warunków powoduje, że wybory do rady są nieskuteczne.

Art. 385¹ § 3 ma charakter techniczny i odwołuje się do metodologii tworzenia grupy i wyłaniania kandydatów.

Art. 390 § 2 (zmieniony) – ma na celu zwiększenie efektywności nadzoru a zarazem samodzielności członków rady nadzorczej poprzez prawo samodzielnego zgłoszenia uprawnienia do stałego nadzoru nad działalnością spółki.

Art. 398¹ § 1 (dodany) – ma na celu uporządkowanie i zdefiniowanie kwestii odnoszących się do trybów przeprowadzenia WZ. W obecnej regulacji brak jest stosownego przepisu. Jednocześnie przepis ten ma na celu wskazanie, iż dotychczasowy tryb korespondencyjny, w praktyce nie stosowany, powinien zostać wyeliminowany z obrotu prawnego na rzecz trybu elektronicznego (EWZ). Przepis wskazuje na możliwość odbywania WZ w trybie całkowicie stacjonarnym, mieszanym (część akcjonariuszy łączy się on-line) lub elektronicznie korespondencyjnym, który nie wymaga komunikacji w czasie rzeczywistym, jednak odbywa się poprzez system informatyczny udostępniony przez spółkę. Formalnie jednak opcją podstawową pozostaje WZ wymagające fizycznej obecności akcjonariusza na WZ.

Art. 398¹ § 2 (dodany) - przepis wskazuje na możliwość organizowania WZ w trybie mieszanym jak i EWZ jako opcję i możliwość domyślną. Możliwości te mogą być wyeliminowane poprzez zapisy w statucie spółki. Jednak takie zapisy w statucie wskazywałyby na motywację zarządu spółki (lub/i większościowego akcjonariusza) do zmniejszenia partycypacji akcjonariuszy w WZ i ich kontroli nad spółką.

Art. 398¹ § 3 (dodany) – przepis wskazuje, że decyzję o trybie przeprowadzenia WZ podejmuje podmiot, który na mocy innych przepisów i we wskazanych w nich przypadkach może zwołać WZ. Przykładowo zatem, o ile WZ nie zostało zwołane przez zarząd spółki (a nawet wbrew woli zarządu) to nie zarząd będzie decydować o trybie organizacji WZ. Tym samym od uprawnionego zwołującego WZ zależeć będzie, czy partycypacja akcjonariuszy w WZ będzie w praktyce mniejsza (tryb „stacjonarny”), czy większa (tryb „mieszany” i „elektroniczny”).

Art. 398¹ § 4 (dodany) - przepis ten ma, jak można sądzić charakter tymczasowy, i zmierza do tego iżby interakcje akcjonariuszy i organów spółki w priorytetowych dla spółki sprawach (np. sprawozdania finansowe, dywidenda) były realizowane jednak przy obecności akcjonariuszy – fizycznej lub on-line w czasie rzeczywistym. Tym samym przepis niejako gwarantuje akcjonariuszom możliwość raz w roku spotkania się z osobami zarządzającymi i nadzorującymi spółkę i przedyskutowania w ramach podsumowania minionego roku obrachunkowego bieżącej sytuacji spółki, jak również jej perspektyw.

Art. 400 § 2 (zmieniony) – przepis ma na celu doinformowanie pozostałych (poza zgłaszającym żądanie zwołania WZ) akcjonariuszy co w istocie ma być przedmiotem tego WZ. Wskazuje również, że to żądający zwołania WZ ma określić jego tryb, co przeciwdziała ewentualnym kontrakcjom zarządu mającym na celu mitygowanie udziału akcjonariuszy, np. poprzez wybór wyłącznie trybu stacjonarnego (koresponduje to z art. 398¹ § 3 – patrz komentarz)

Art. 400 § 3 (zmieniony) – zmiana techniczna dostosowująca do zmienionych merytorycznie przepisów.

Art. 401 § 2 (zmieniony) – wprowadza w istocie obowiązek prowadzenia strony internetowej przez spółkę niepubliczną.

Art. 401 § 4-6 (zmienione) – przepisy zostały zmienione w celu dopasowania ich brzmienia do zmienionych trybów organizacji WZ. Nie zawierają zmian merytorycznych.

Art. 401¹ § 1 (dodany) - przepis dotyczy EWZ i wprowadza dla tego typu WZ odpowiednik prawa do żądania umieszczenia sprawy pod obrady WZ. Specyfika EWZ, które w rzeczywistości sprowadza się do korespondencyjnego przegłosowania w określonym czasie ustalonych i poddanych pod głosowanie uchwał wymaga, aby przed EWZ dać akcjonariuszom możliwość wypowiedzenia się w tematach objętym porządkiem obrad, czemu służy całość regulacji art. 401¹.

Art. 401¹ § 2 (dodany) – przepis jest istotnym novum wzmacniającym pozycję akcjonariusza poprzez prawo do żądania informacji (poza trybem określonym w art. 428 KSH) odnoszących się do spraw przewidzianych na EWZ. Potrzeba jego dodania wynika z faktu, że akcjonariusz na EWZ nie może bezpośrednio zażądać takiej informacji.

Art. 401¹ § 3 (dodany) - przepis reguluje kwestie tajności na EWZ.

Art. 401¹ § 4 (dodany) - przepis wzmacnia konsultacyjną fazę EWZ poprzez nakaz publikacji przez spółkę żądań akcjonariuszy w systemie informatycznym.

Art. 401¹ § 5 (dodany) - przepis zawiera kompromisową normę pozwalającą na korygowanie treści żądania akcjonariuszy jednakże - zgodnie z ich wnioskiem.

Art. 401¹ § 6 (dodany) - przepis konstytuuje obowiązek publikacji w systemie informatycznym sumarycznej treści żądań akcjonariuszy i sposobu głosowania (jawne lub tajne).

Art. 401¹ § 7 (dodany) – ze względu na tryb „obrad” na EWZ i brak technicznej możliwości przepis wyklucza po ustaleniu porządku obrad jakiegokolwiek zmiany w jego treści, jak również w treści projektów uchwał.

Art. 402 § 1, 2, 4 (zmienione) - zmiany mają charakter techniczny - odwołania do zmienionych przepisów etc.

Art. 402 § 2¹ (dodany) – przepis precyzuje, że w przypadku EWZ termin walnego zgromadzenia jest równoznaczny z rozpoczęciem procesu głosowania w systemie elektronicznym (jakkolwiek głosowanie to może się skończyć np. w dniu następnym).

Art. 402² pkt 1 (zmieniony) – przepis ma charakter techniczny i wskazuje na obowiązek prezentacji trybu WZ.

Art. 402² pkt 1a- 1b, h -j (dodane) - przepisy mają charakter techniczny i wskazują na obowiązek ogłoszenia o sposobie i trybie przeprowadzenia EWZ, jak i sposobie komunikacji ze spółką, wykonywania prawa głosu, jak i realizacji innych praw akcjonariuszy zawartych w przepisach merytorycznie definiujących te prawa.

Art. 402³ pkt 1 ppkt 5 (zmieniony) - przepis ma charakter techniczny i ma na celu umożliwienie akcjonariuszom skorzystanie z systemu informatycznego, z którego korzysta spółka w przypadku EWZ.

Art. 402³ pkt. 2, 3 (zmienione) - przepisy mają charakter techniczny i mają na celu doprecyzowanie sposobu funkcjonowania akcjonariuszy na EWZ jak i wykonywania przez nich przysługujących im praw.

Art. 403 § 1 (zmieniony) – przepis ma charakter techniczny – zmiana dostosowuje jego brzmienie do zmienionych przepisów w odniesieniu do trybów przeprowadzania WZ.

Art. 403 § 2 (dodany) – przepis zawiera oznaczenie miejsca EWZ poprzez zastosowanie tzw. fikcji prawnej odbycia go w siedzibie spółki.

Art. 404 § 1 i 2 (zmienione) – modyfikacja w swej proponowanej postaci ma na celu zawężenie możliwości rozszerzenia porządku obrad, gdy reprezentowany jest cały kapitał tylko w przypadku odbywania WZ w trybie stacjonarnym lub mieszanym. Ze względu na specyfikę EWZ, taka techniczna możliwość nie występuje po otwarciu EWZ i głosowaniu uchwał w tym trybie.

Art. 404 § 3 (dodany) – podobnie jak w przypadku art. 404 § 1 i 2 nie ma technicznej możliwości dodania żadnej uchwały po rozpoczęciu głosowania na EWZ, dlatego wnioski o zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia i wnioski o charakterze porządkowym nie mogą być poddane pod głosowanie po ostatecznym ustaleniu porządku obrad EWZ.

Art. 405 (zmieniono) – przepis ma w części charakter techniczny. Merytorycznie precyzuje jednak, że w przypadku EWZ nie jest możliwe odbycie walnego zgromadzenia bez jego formalnego zwołania. Ten tryb podejmowania uchwał może być stosowany w dotychczasowej formule walnych zgromadzeń i może pozostać atrakcyjnym dla spółek z bardzo ograniczonym i zamkniętym akcjonariatem.

Art. 406 § 1 (zmieniono) – przepis ma charakter techniczny – zmiana dostosowuje jego brzmienie do zmienionych przepisów w odniesieniu do trybów przeprowadzania WZ.

Art. 406³ § 1 pkt 12 (dodany) – przepis ma istotne znaczenie dla spółki w kontekście logistyki przeprowadzania WZ. Spółka powinna wiedzieć, ilu akcjonariuszy będzie uczestniczyć ma na WZ poprzez system informatyczny, a ilu osobiście (stacjonarnie). Ma to praktyczne znaczenie – np. w kontekście przygotowania odpowiednich zasobów technicznych na potrzeby organizacji WZ.

Art. 406³ § 2¹ (dodany) – jest konsekwencją zmiany omówionej powyżej.

Art. 406³ § 5 *in fine* - jest konsekwencją zmiany omówionej powyżej.

Art. 406⁵ § 1 (zmieniony) – udział w WZ i sposoby w nim uczestnictwa zostały określone w przepisach powyższych. Nie znajduje zatem zastosowania obecny § 1, który otrzymuje (zmienione) brzmienie § 2 obecnej regulacji.

Art. 406⁵ § 2 (zmieniony) – przepis ten ma na celu przeciwdziałanie próbom uniemożliwienia lub utrudnienia akcjonariuszom uczestnictwa w WZ lub EWZ poprzez narzucanie im warunków technicznych o dużym poziomie komplikacji lub nadmiernie kosztownych.

Art. 406⁵ § 3 (zmieniony) – przepis jest odpowiednikiem obecnego § 4 z uwzględnieniem zmian w odwołaniach. Przepis ma charakter techniczny. Przepis obecnego § 3 jest nieprawidłowy – ceduje bowiem na radę nadzorczą możliwość realizacji uprawnień ustawowych, co daje istotne pole do potencjalnych nadużyć.

Art. 406⁵ § 4 (zmieniony) przepis jest odpowiednikiem obecnego § 5 i 6 z uwzględnieniem zmian numeracji przepisów.

Art. 406⁵ § 6 (dodany) – przepis zawiera istotną dla potencjalnej odpowiedzialności cywilnej normę wskazującą – poprzez brzmienie przepisu - na odpowiedzialność spółki za techniczne wady lub przerwy w działalności systemu informatycznego. Jednak odpowiedzialność ta jest wyłączona, o ile spółka dochowała w tym zakresie należytej staranności. Przepis ten minimalizuje zatem ryzyko podnoszenia przez akcjonariuszy np. argumentu o niedopuszczeniu ich do udziału w WZ lub EWZ, co w obecnym stanie prawnym może być łatwą metodą stosowania tzw. „szantażu korporacyjnego”.

Art. 407 § 1 i 1¹ (zmieniony) - przepis ma charakter techniczny – zmiana dostosowuje jego brzmienie do zmienionych przepisów w odniesieniu do listy akcjonariuszy.

Art. 407 § 1² – (dodany) – przepis określa sposób prezentacji listy akcjonariuszy uprawnionych do głosowania na EWZ w systemie informatycznym. Dodać należy, że brzmienie tego przepisu pozostaje w korelacji z art. 410 § 1a – por. poniżej.

Art. 408 § 2 (zmieniony) – przepis odnosi dwojaki skutek – z jednej strony jest powtórzeniem obecnego § 2, z drugiej jednak strony wskazuje, że ogłaszanie przerw nie odnosi się do EWZ – ze względu na mechanizm jego przeprowadzania.

Art. 409 § 1, 2 - (zmienione) – zmiana ma charakter techniczny - dostosowuje brzmienie przepisu do terminologii odnoszącej się do trybów zwoływania WZ zawężając

jednocześnie ich stosowanie do stacjonarnych i mieszanych walnych zgromadzeń. Ponadto w przypadku mieszanych walnych zgromadzeń przepis przesądza, iż przewodniczącym WZ może być wyłącznie osoba obecna na sali obrad, co ma umożliwić tej osobie bezpośredni nadzór nad przebiegiem obrad poprzez dostęp do systemów spółki, a także bezpośrednią współpracę z notariuszem. Osobista obecność przewodniczącego ogranicza także ryzyka prawidłowego przebiegu obrad WZ związane z potencjalną utratą łączności.

Art. 409 § 3 - (dodany) – przepis stanowi konieczny odpowiednik § 1 w przypadku odbywania EWZ.

Art. 409 § 4 - (dodany) – przepis wypełnia obecną lukę w odniesieniu do przewodniczącego WZ i jego wyboru, które to regulacje nie mają zastosowania i sensu tego zastosowania w przypadku EWZ, co wynika ze specyfiki „przebiegu obrad” tego typu walnego zgromadzenia.

Art. 409 § 5 (dodany) - przepis ma na celu eliminację instytucji komisji skrutacyjnej, której istnienie nie ma sensu w sytuacji, gdy jej rolę przejmuje system informatyczny.

Art. 410 § 1 (zmieniany) – przepis zawiera zmianę techniczną – dostosowanie do zmian terminologicznych.

Art. 410 § 1a (dodany) – przepis zawiera istotną zmianę w stosunku do obecnego stanu prawnego. W istocie listą obecności na EWZ jest lista akcjonariuszy uprawnionych do udziału na EWZ (co wynika z ich deklaracji w procesie przedstawiania zaświadczeń o prawie do udziału w WZ). W istocie bowiem na EWZ akcjonariusz może zagłosować (lub nie), a jego fizyczna obecność, np. w siedzibie spółki, pozbawiona jest znaczenia.

Art. 411¹ § 1, 2 (zmienione) – przepisy zmieniają filozofię WZ korespondencyjnego, w obecnej chwili całkowicie anachronicznego, na głosowanie w systemie informatycznym.

Art. 411¹ § 3 (zmienione) – przepis zawiera regulację sposobu rozumienia głosowania tajnego na EWZ. Ze względu na użycie systemu informatycznego tajność głosowania musi być pochodną sposobu funkcjonowania systemu informatycznego.

Art. 411² § 1 (zmieniony) – eliminacja tradycyjnego i zarazem anachronicznego głosowania korespondencyjnego spowodowała ich dotychczasowe brzmienie przepisu straciło sens. Przepis potwierdza zasadę głosowania jawnego na EWZ i jednocześnie możliwość odstępstwa od tej zasady na rzecz tajności głosowania. Jednocześnie nie znajduje uzasadnienia przepis w obecnym brzmieniu – skoro obliczanie kworum dokonuje się poprzez system informatyczny (patrz także w zakresie kworum art. 415¹).

Art. 411² § 2 (zmieniony) – stanowi regulację będącą odpowiednikiem obecnego § 4 w odniesieniu do EWZ.

Art. 413 § 3 (dodany) – w EWZ przepis wprowadza nieznaną obecnie i zarazem obowiązkową funkcję systemu informatycznego uniemożliwiającą (w sposób techniczny) akcjonariuszowi głosowanie w sprawach osobiście go dotyczących.

Art. 413 § 4 (dodany) – przepis wskazuje, że przedmiotem EWZ w spółce niepublicznej nie mogą być kwestie związane z osobistą odpowiedzialnością akcjonariusza wobec spółki, kwestią absolutorium etc. Przyczyną jest treść § 2, który dopuszcza w spółkach publicznych, aby akcjonariusz jako pełnomocnik głosował w przedmiotowych sprawach. Jednak zakaz głosowania przez akcjonariusza jako pełnomocnik w przypadku spółek niepublicznych technicznie uniemożliwia kontrolę poprawności głosowania w sprawach personalnych na EWZ, o czym przesądza specyfika tego typu walnego. Dlatego zasadnym jest wykluczenie możliwości stawiania takich spraw na EWZ.

Art. 414¹ (dodany) – przepis ten dookreśla metodologię wyboru osób (z zastrzeżeniem odmienności odnoszącej się do głosowania na kandydata mniejszości). Przepis usuwa istniejącą obecnie lukę w prawie. Proponowana nowa regulacja warunkuje obsadzenie mandatów nie tylko od uzyskania większości bezwzględnej, ale także gwarantuje, iż wybranymi zostaną osoby, który uzyskały odpowiednio najwięcej głosów. W dotychczasowych przepisach brak było specyficznych regulacji wyborczych, co niejednokrotnie skutkowało kontrowersjami co do zasad i kolejności przeprowadzania głosowania. Dalej także, obsadzenie wszystkich mandatów w dotychczasowych głosowaniach powodowało, że mimo zgłoszenia kandydatur nie mogły być one poddane pod głosowanie. Wszystkie te problemy rozwiązuje nowa propozycja, gwarantując jednocześnie, że wybrane zostaną osoby o największym poparciu wśród akcjonariuszy.

Art. 415¹ (dodany) – przepis odnosi się do EWZ. Ponieważ stwierdzenie obecności akcjonariuszy na EWZ, ze względu na ich fizyczną nieobecność nie jest możliwe, pozostaje jedynie stwierdzenie ich obecności na podstawie liczby głosów oddanych w systemie informatycznym.

Art. 416 § 3 (zmieniony, *in fine*) – istotna zmiana przedmiotu działalności spółki uznaje się, że – ze względu na swoją istotność - powinna dokonać się w drodze bezpośredniej interakcji akcjonariuszy reagujących na argumentację innych akcjonariuszy w czasie rzeczywistym.

Art. 420 § 2 (zmieniony) - przepis ma charakter techniczny – zmiana dostosowuje jego brzmienie do zmienionych przepisów w odniesieniu do głosowania nad kandydatami mniejszości.

Art. 420 § 2a (dodany) – przepis ten jest z jednej strony realizacją już obowiązującej normy art. 420 § 2; wskazuje jednak, że przepisy dotyczące EWZ nie umożliwiają zgłoszenia żądania w czasie rzeczywistym – tak więc dla EWZ tak skonstruowana norma nie może mieć zastosowania.

Art. 420 § 3 (zmieniony) – przepis w części techniczny (odwołujący się do dookreślonego w art. 398¹ trybu walnego zgromadzenia) z drugiej jednak strony wskazuje, że dla EWZ

przepisu o uchyleniu tajności się nie stosuje – brak interakcji bezpośredniej w czasie rzeczywistym czyniłby ten przepis niezasadnym.

Art. 420¹ (dodany) – przepis precyzuje sposoby zgłaszania sprzeciwu na EWZ – poprzez wskazanie, że jest to wymóg systemu informatycznego. Pozostawiono przy tym, jako instytucję (osobę) zaufania publicznego notariusza. Jest to możliwe przy przedstawionej w projekcie koncepcji EWZ, było to praktycznie niemożliwe przy obecnej koncepcji WZ korespondencyjnego.

Art. 421 § 2 (zmieniony, *in fine*) – przepis reguluje kwestie zawartości protokołu z WZ, która z oczywistych powodów w przypadku WZ realizowanym w trybie mieszanym tylko w części będzie mogła zawierać własnoręczne podpisy akcjonariuszy.

Art. 421 § 2¹, 2² (dodane) – przepisy regulują kwestie działania notariusza na EWZ jak wskazują na obowiązek spółki umożliwienia notariuszowi dostępu do systemu informatycznego stosowanego przy WZ i EWZ.

Art. 422¹ (dodany) - przepis ten wypełnia istniejącą obecnie lukę w prawie. W szczególności (§ 1) redukuje ryzyko systemowe posługiwania się danymi dostępowymi do systemu informatycznego przez nieuprawnione osoby trzecie. W obecnej sytuacji prawnej, potencjalnie mogłoby to doprowadzić do uznania uchwał na WZ za niepodjęte lub nieważne. Ciężar dowodu spoczywa w tym przypadku na podmiocie, który powinien dowieść, że spółka lub notariusz wiedzieli, że systemem informatycznym posługuje się osoba nieuprawniona. Przepis reguluje również okoliczność przerw lub awarii transmisji danych (§ 2), które obciążają spółkę (poprzez uznanie akcjonariusza za bezpodstawnie niedopuszczonego do udziału na WZ) jedynie wtedy, gdy spółka lub podmiot, którym spółka się posługuje ponoszą za to odpowiedzialność. Z kolei (§ 3) odnosi się do kwestii technicznej niemożliwości zgłoszenia sprzeciwu, co nie powinno uchylać prawa akcjonariusza do wytoczenia powództwa. Ciężar dowodu, że niemożność zgłoszenia sprzeciwu wynika z wadliwości systemu informatycznego – spoczywa na akcjonariuszu.

Art. 428 § 1 (zmieniony) – przepis dostosowuje obecnie obowiązujący do zmian w zakresie WZ i EWZ. Jednocześnie jednak wyraźnie wskazuje, że w przypadku EWZ stosuje się § 6 obecnie obowiązującego przepisu – czyli informacji można żądać jedynie poza EWZ. Z przyczyn technicznych żądanie informacji podczas EWZ byłoby niemożliwe.

Przepisy intertemporalne

W celu zapewnienia płynnego i jednocześnie możliwie mało kosztownego dostosowania się spółek (zwłaszcza spółek publicznych) do nowej regulacji zaproponowano stosunkowo długie, tj. 12-o miesięczne *vacatio legis*. W odniesieniu do prawa i możliwości narzucenia spółce określonego trybu procedowania WZ zaproponowano termin 24-o miesięczny. Tak zakreślone *vacationes legis* eliminują w praktyce ryzyko, iż

spółki (jak i podmioty je obsługujące w zakresie WZ i EWZ) nie będą miały czasu na stworzenia lub dostosowanie systemów informatycznych do zmienionych regulacji.